

verschaffer op, zodat de lasten voor de stad niet eeuwig bleven bestaan, maar een stagnatie in de uitbetaling van lijfrenten kon ernstige gevolgen hebben.

Wanneer de stad achterstallig was in het uitkeren van lijfrenten, konden de benadeelde rentetrekken dit verhalen op individuele burgers uit die stad. Zo konden Rotterdamse kooplieden in Utrecht of Antwerpen gegijzeld worden, wanneer het stadsbestuur zijn verplichtingen tegenover de in genoemde steden wonende rentetrekken niet nakwam. Omdat juist kooplieden van dit soort zaken het slachtoffer werden, betekenden financiële problemen van de stad vaak een belemmering van de handel⁴¹⁵). In hoofdstuk I hebben wij gezien hoe dergelijke financiële problemen in 1435 leidden tot de instelling van de Raad van Veertig, waaruit vier tesoriers zich met het beheer van de stedelijke financiën bezig gingen houden⁴¹⁶).

Ook in de beide overgebleven stadsrekeningen zien wij de problemen met de uitbetaling van de lijfrenten. In 1426/27 werd een groot deel van de inkomsten van de stad uit de verpachting van accijnzen direct daarvoor gebruikt⁴¹⁷). Ondanks de voortdurende druk van de renteschuld bleef het stadsbestuur moeite doen om lijfrenten te verkopen, zelfs in plaatsen waar moeilijkheden dreigden wegens een achterstand in de uitbetaling. In 1426 was dit het geval in *Antwerpen*. Een bode uit die stad kwam naar Rotterdam om het Rotterdamse stadsbestuur te waarschuwen dat lijf en goed van Rotterdamse burgers gevaar liepen, als de stad achter zou blijven in de betaling van lijfrenten⁴¹⁸). Deze bode kwam namens Symon Claesz., op een andere plaats in de rekening aangeduid als 'onssen fijnre t' Antwerpen', een bankier via wie de verkoop en uitbetaling van lijfrenten plaatsgevonden zal hebben⁴¹⁹). In juni gingen burgemeester Hughe Nachtegael en stadssecretaris Hobbe Willemsz. naar Antwerpen om met Symon af te rekenen en tegelijk te onderzoeken of Rotterdam nog meer lijfrenten kon verkopen⁴²⁰). De behoefte aan kasgeld zal op dat moment zo groot geweest zijn, dat het stadsbestuur bereid was nog meer verplichtingen aan te gaan in dezelfde stad, waar kort daarvoor Rotterdamse burgers nog gevaar liepen, omdat hun stad haar bestaande verplichtingen niet eens op tijd kon nakomen.

Het stadsbestuur trad ook op ter bescherming van de belangen van poorters, die in andere plaatsen moeilijkheden kregen, zonder dat daarbij sprake was van een directe verantwoordelijkheid van het stadsbestuur. Op 17 juni 1426 gingen burgemeester Hughe Nachtegael en secretaris Hobbe Willemsz., alvorens naar Antwerpen te